

NOTAT

Orientering om anbefalinger fra Ekspertgruppen for fremtidens beskæftigelsesindsats

SAGSFREMSTILLING

Den af regeringen nedsatte ekspertgruppe for fremtidens beskæftigelsesindsats er mandag den 24. juni kommet med sine anbefalinger om forslag til en reform af beskæftigelsesindsatsen. Ekspertgruppen har arbejdet ud fra følgende fire målsætninger:

- Fastholdelse af beskæftigelsen på det nuværende høje niveau.
- Gennemføre besparelser på beskæftigelsesindsatsen på 3 mia. kr. i 2030.
- Give bedre mulighed for at yde individuelt tilrettelagte forløb og bedre balance i sanktionssystemet.
- Gennemføre en historisk stor regelforenkling og frisættelse, hvor 50 pct. af særregler på beskæftigelsesområdet fjernes.

SEKS ANBEFALINGER

Ekspertgruppens rapport rummer følgende seks hovedanbefalinger:

1. Få målgrupper og særregler

Ekspertgruppen anbefaler at gå fra målgruppefokus til individuelt indsatsfokus, hvor de nuværende 13 målgrupper reduceres til 5 indsatsgrupper:

- *Dagpengeindsats* (dagpengemodtagere).
- *Jobsøgningsindsats* for borgere tæt på arbejdsmarkedet, der kan komme i fuldtidsbeskæftigelse inden for 6 måneder (kontanthjælpsmodtagere og ledighedsydelsesmodtagere). Alle nyledige kontanthjælpsmodtagere starter som udgangspunkt i jobsøgningsindsatsen.
- *Jobhjælpsindsats* for borgere længere fra arbejdsmarkedet, der ikke forventes at komme i fuldtidsbeskæftigelse inden for 6 måneder (kontanthjælpsmodtagere).
- *Sygedagpengeindsats* (sygedagpengemodtagere).
- *Indsats for øvrige borgere* (førtidspensioner, selvforsørgende og unge under 18 år).

Som følge heraf foreslås ressourceforløb, jobafklaringsforløb og revalidering afskaffet som selvstændige målgrupper.

Ekspertgruppen forventer, at anbefaling 1 vil bidrage med en samlet besparelse på 1,17 mia. kr.

2. Individuelt tilrettelagt indsats for borgerne

Ekspertgruppen vil afskaffe en lang række særregler og proceskrav, som skal give plads til en langt mere individuelt tilrettelagt indsats for borgerne. Der lægges således op til en halvering af de nuværende særregler. I det følgende gennemgås et par eksempler:

24-06-2024

Sagsnummer I F2
2024 - 13221

Dokumentnummer i F2
5767945

Sagsnummer i eDoc
2024-0224249

Sagsbehandler
Team Fremtidens
Arbejdsmarked og
Beskæftigelsesindsats

Ledelsessekretariatet
Rådhuspladsen 1
1550 København V

- For borgere længere fra arbejdsmarkedet lempes proceskrav til samtaler og aktivering, således at nyledige blot skal have min. 1 samtale de første 6 mdr. og herefter min. 1 årlig opfølgning med fokus på fremdrift mod job eller lønnede timer. Kravet om aktiveringstilbud efter 6 mdr. bortfalder.
- Borgere tæt på arbejdsmarkedet skal – som udgangspunkt – have 4 samtaler de første 6 måneder af ledighedsperioden samt et aktiveringstilbud. Der gives mulighed for at kommunen og a-kasserne kan undtage op til 25 pct. af borgeren fra krav om samtaler og indsats, hvis borgerne kan og vil selv.
- Krav om at kommunerne skal etablere tværfaglige rehabiliteringsteams afskaffes. Borgere i målgruppen for førtidspension og fleksjob skal således ikke længere have deres sag behandlet i rehabiliteringsteamet.
- Uddannelsesindsatsen skal målrettes borgere med størst behov. Retten til 6 ugers jobrettet uddannelse træder fx først i kraft efter 26 ugers ledighed.
- Sygemeldte fra beskæftigelse med et forudsigeligt forløb skal ikke være i kontakt med kommunen.
- For at understøtte sagsbehandlerne beskæftigelsesfaglighed foreslås der afsat 100 mio. kr. i 2026-2029 til opkvalificering.

Ekspertgruppen forventer, at anbefaling 2 vil bidrage med en samlet besparelse på 1,14 mia. kr.

3. Værdigt sanktionssystem i balance

Et nyt sanktionssystem skal indrettes, så pligterne i højere grad er gennemskuelige og passer med forskellige borgeres forudsætninger og evner.

Ekspertgruppen anbefaler derfor, at borgere tæt på arbejdsmarkedet fortsat skal mødes med en klar forventning om, at de står til rådighed for arbejdsmarkedet. Ekspertgruppen vurderer, at det er rimeligt at stille krav til borgere tæt på arbejdsmarkedet om at melde afbud til samtaler og indsats, hvis de er forhindret i at deltage.

Borgere længere fra arbejdsmarkedet skal som udgangspunkt ikke sanktioneres. Sanktionsregler skal kun bringes i spil som en sidste udvej, når tilliden brydes. Dermed vil udgangspunktet i højere grad være, at borgere mødes med tillid og værdighed.

Ekspertgruppen forventer, at anbefaling 3 vil bidrage med en samlet besparelse på 0,01 mia. kr.

4. Nedlæggelse af jobcentrene og fri organisering

Som en del af frisættelsen anbefaler ekspertgruppen, at kommunerne fremover skal have fuld frihed til at organisere beskæftigelsesindsatsen og frihed til at vælge, hvilke dele af den kommunale forvaltning, der skal varetage beskæftigelsesindsatsen for borgerne. Som led i den fulde frihed i organiseringen lægger ekspertgruppen op til at afskaffe organiseringsloven

på beskæftigelsesområdet, hvilket betyder, at kravet til kommunerne om at have et jobcenter, bortfalder.

Ekspertgruppen anbefaler samtidig, at formålsparagrafferne på beskæftigelses- og socialområdet justeres med henblik på at skabe en større sammenhæng mellem mål og midler på de to områder. Hensigten er et mere sammenhængende, helhedsorienteret og meningsfyldt forløb for borgerne.

Den politiske ledelse af beskæftigelsesindsatsen skal i en midlertidig periode fra 2026-2029 ikke kunne deles ud på flere udvalg i kommunerne. Formålet er at fastholde et kommunalpolitisk fokus på beskæftigelsesområdet.

Ekspertgruppen forventer ikke, at anbefaling 4 vil bidrage med en besparelse eller øget udgift.

5. Mere plads til a-kasser og private leverandører

Ekspertgruppens femte anbefaling skal give mere plads til a-kasser og private leverandører i den fremtidige beskæftigelsesindsats.

Ekspertgruppen anbefaler, at den nuværende opgavedeling mellem kommuner og a-kasser fastholdes, så ledige dagpengemodtagere fortsat har deres forløb i a-kasserne de første 3 måneder af ledighedsperioden. Dagpengemodtagere, som sygemeldes i deres ledighedsforløb, bliver fremover i a-kassen i 4 uger frem for de nuværende 2.

Der skal oprettes et nationalt rammeudbud af digitale jobsøgningskurser, hvor borgere i dagpenge og jobsøgningsindsatsen får frit aktørvalg til et jobsøgningstilbud hos private leverandører efter visitation fra kommunen. Tilsvarende skal der gennemføres et nationalt rammeudbud, som kan understøtte at sygemeldte får stillet et digitalt selvbetjeningsværktøj til rådighed.

Ekspertgruppen forventer ikke, at anbefaling 5 vil bidrage med en besparelse eller øget udgift.

6. Fra proceskrav til resultatstyring

Ekspertgruppen ønsker en mere enkel og gennemsigtig styring af beskæftigelsesindsatsen med fokus på resultater frem for proceskrav. Dette medfører en afskaffelse af det skærpede tilsyn. I stedet skal tilsynet med kommuner og a-kasser fremover i højere grad baseres på en tankegang om at understøtte og hjælpe kommuner og a-kasser i forhold til at forbedre deres resultater, fremfor om de har overholdt et givent antal proceskrav.

Kommunerne skal fremover måles på følgende 5 resultatmål:

1. Afgang til beskæftigelse og uddannelse (6 mdr.).
2. Andel borgere i ordinære løntimer
3. Andel borgere på offentlig forsørgelse
4. Borgertilfredshed

5. Virksomhedstilfredshed

Desuden anbefales at afskaffe de regionale arbejdsmarkedsråd og tilsynsrådet.

Ekspertgruppen forventer, at anbefaling 6 vil bidrage med en samlet besparelse på 0,63 mia. kr.

Derudover anbefaler ekspertgruppen, at størstedelen af udgifterne på beskæftigelsesområdet samles på samme økonomiske ramme som de samlede serviceudgifter.